

INWESTUJ W SIEBIE – nigdy nie jest na to za późno

Model zwiększania dostępu osób 50+
do różnych form uczenia się przez całe życie

PORADNIK DLA ORGANIZATORÓW I TRENERÓW NT. ORGANIZACJI I PROWADZENIA SZKOLEŃ ORAZ PREZENTACJI OFERTY DLA GRUPY 50+

WPROWADZENIE

- Zmiany demograficzne i prognozy na kolejne lata jednoznacznie mówią, że wiele gałęzi gospodarki musi dostosować się do potrzeb osób starszych.
- Pracodawcy będą częściej i chętniej zatrudniać osoby z dużym doświadczeniem, a co za tym idzie wydłuży się czas aktywności zawodowej.
- Wydłużona aktywność zawodowa z kolei wpłynie na konieczność aktualizowania i podnoszenia kwalifikacji i kompetencji starszych pracowników.
- Instytucje szkoleniowe stają przed ogromnym wyzwaniem przygotowania i dostosowania swojej oferty do potrzeb osób 50+.

WAŻNE: tylko 9% osób w wieku 50–64 lata wyraża chęć udziału w kursach i szkoleniach¹, pozostali uważają, że „w tym wieku to nie ma sensu”.

PRZYKŁADY

Skuteczne, efektywne szkolenie, które będzie satysfakcjonujące dla wszystkich stron, tj. uczestnika, trenera i instytucji szkoleniowych to złożony proces.

Etapy procesu szkoleniowego

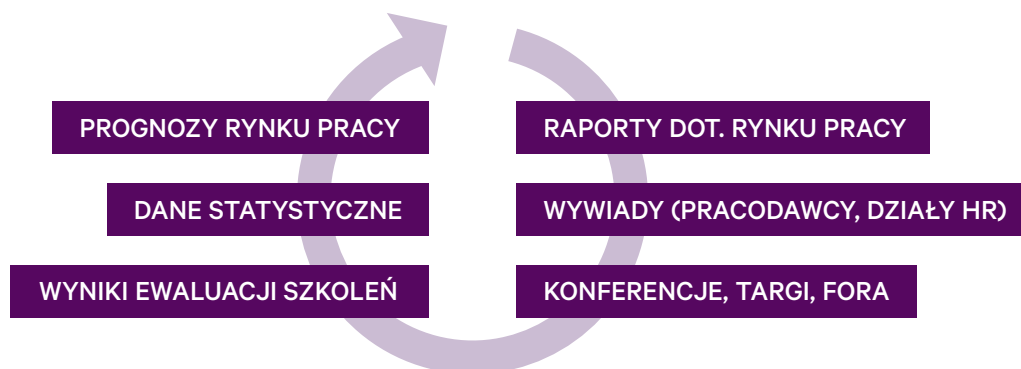
ANALIZA POTRZEB

Diagnozę potrzeb szkoleniowych w przypadku szkoleń otwartych należy oprzeć na dwóch podstawowych źródłach danych:

- danych statystycznych dotyczących rynku pracy osób z grupy docelowej czyli osób 50+,
- prognoz dotyczących kierunków rozwoju rynku pracy i kapitału ludzkiego dla osób 50+.

1 Bilans Kapitału Ludzkiego, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, 2012

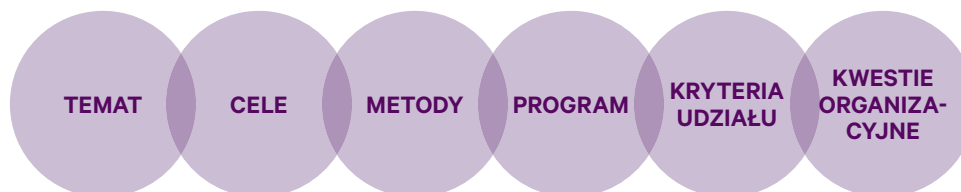
Źródła danych do diagnozy potrzeb szkoleniowych (szkolenia otwarte)

BUDOWA OFERTY SZKOLENIOWEJ

Bazą do zbudowania oferty szkoleniowej jest rzetelnie przeprowadzona diagnoza potrzeb szkoleniowych osób z grupy docelowej.

Etapy budowy oferty szkoleniowej

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I POLITYKA CENOWA

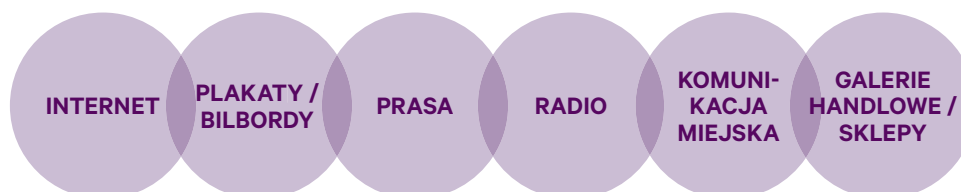
Jak pokazują wyniki badań pierwotnych zrealizowanych w Projekcie źródła finansowania aktywności edukacyjnej osób dojrzałych to:

- środki pozyskane w ramach projektów UE,
- finansowanie w ramach budżetu państwa,
- finansowanie w ramach budżetu przedsiębiorców/pracodawców,
- finansowanie w ramach budżetu jednostek samorządu terytorialnego,
- własne środki uczestników.

PREZENTACJA OFERTY SZKOLENIOWEJ

W przypadku oferty szkoleniowej dedykowanej pracującym osobom dojrzałym konieczna jest jej prezentacja i dystrybucja wśród pracodawców.

Podstawowe kanały dystrybucji informacji o szkoleniach

Badania przeprowadzone wśród osób z grupy 50+ wskazują jako najbardziej skuteczne:

- plakaty/bilbordy,
- ogłoszenia prasowe (w tym w gazetkach reklamowych, pozycjach z programem telewizyjnym, prasie lokalnej),
- ogłoszenia, audycje, spoty radiowe,
- publikacja informacji w środkach komunikacji miejskiej, w centrach kultury, urzędach, bibliotekach,
- publikacja informacji i dystrybucja np. ulotek w dużych skupiskach ludzi.

REKRUTACJA I DOBÓR UCZESTNIKÓW

Osoby z grupy wiekowej 50+ wykazują różny poziom posługiwania się nowoczesnymi technologiami. Z tego względu osobom z tej grupy wiekowej należy umożliwić zapisanie się na szkolenie w kilku formach (równorzędnych), w tym poprzez:

- formularz on-line dostępny na stronie internetowej
- wysłanie wiadomości e-mail na wskazany adres
- zgłoszenia telefoniczne
- zgłoszenia osobiste (w siedzibie instytucji szkoleniowej)

WAŻNE: zajęcia powinny być prowadzone w grupach niezbyt liczebnych (w przypadku warsztatów komputerowych – max. 10-12 -osobowych, w przypadku zajęć teoretycznych – max. 15-osobowych), które pozwalają na wzajemne poznanie się uczestników szkolenia, stworzenie przyjaznej, miłej atmosfery, zniwelowanie dystansu pomiędzy trenerem a uczestnikami.

ORGANIZACJA ZAJĘĆ DLA OSÓB DOJRZAŁYCH

Osoby dojrzałe najchętniej uczestniczą w szkoleniach tradycyjnych (w ich przypadku nie sprawdza się formuła szkoleń e-learningowych, chętniej już zdecydują się na szkolenie blended-learning).

WAŻNE: wyniki dostępnych badań wskazują, że szkolenie powinno trwać 16 godzin dydaktycznych lub więcej (w zależności od tematu i zakresu szkolenia). Szkolenie powinno być realizowane w dni robocze w dowolnych godzinach (w przypadku osób nieaktywnych zawodowo) bądź w godzinach popołudniowych (w przypadku osób pracujących).

Istotne są również warunki realizacji zajęć:

- bezproblemowy dojazd,
- przestronne sale szkoleniowe w klimatyzacją/wentylacją, odpowiednim oświetleniem, wygodnymi/ergonomicznymi krzesłami,
- drobny catering,
- dostępne materiały szkoleniowe.

DOBÓR I PRZYGOTOWANIE KADRY TRENERSKIEJ

Dobry trener to osoba z wieloletnią praktyką, z doskonałym podejściem psychologicznym, a także rozwiniętymi umiejętnościami dydaktycznym.

TRZY CECHY „DOBREGO TRENERA”:

1

PO PIERWSZE

→ dobry trener to osoba w wieku zbliżonym do wieku uczestników szkolenia.

POD DRUGIE

→ dobry trener będzie potrafił zbudować dobrą atmosferę w trakcie szkolenia poprzez:

- zachęcanie do zadawania pytań,
- traktowanie z równym szacunkiem wszystkich uczestników szkolenia,
- udzielanie odpowiedzi na wszystkie nawet te najbardziej banalne i powtarzające się pytania,
- pozwalanie uczestnikom na swobodne dyskusje i wymianę doświadczeń w trakcie zajęć,
- chwalenie uczestników za poczynione postępy i zachęcanie do dalszej pracy,
- integrację w trakcie przerw (to w trakcie przerw wybuchają najgorętsze dyskusje dotyczące tematu szkolenia).

2

3

PO TRZECIE

→ dobry trener potrafi dobrać odpowiednie metody szkoleniowe do tematu szkoleń i jego odbiorców.

EWALUACJA SZKOLEŃ

Ewaluacja jest procesem, który powinien rozpocząć się przed rozpoczęciem szkolenia (ewaluacja *ex-ante*), być konstytuowanym w jego trakcie (ewaluacja *mid-term* lub *on-going*) i mieć miejsce po zakończeniu (ewaluacja *ex-post*).

Prawidłowo przygotowana ewaluacja powinna obejmować 4 etapy:

- zaplanowanie ewaluacji,
- przygotowanie narzędzi ewaluacyjnych,
- zbieranie i analiza danych,
- wykorzystanie wyników ewaluacji do wdrożenia stosowanych zmian w ofercie edukacyjnej.

UTRZYMYWANIE DŁUGOOKRESOWYCH RELACJI Z UCZESTNIKAMI

Dobrym rozwiązaniem jest stworzenie w instytucji szkoleniowej stanowiska konsjerża (opiekuna, asystenta), który sprawowałby opiekę nad uczestnikami danej aktywności edukacyjnej – troszczył się o ich bardziej indywidualizowane potrzeby, utrzymywał kontakt (także po zajęciach) i dbał o długookresowe, dobre relacje.